

Brussel, 13 augustus 2026
(OR. en)

12395/26
ADD 1

PROCIV 165
COHAFA 69
COJUR 45

BEGELEIDENDE NOTA

van:	de secretaris-generaal van de Europese Commissie, ondertekend door mevrouw Martine DEPREZ, directeur
ingekomen:	27 juli 2026
aan:	mevrouw Thérèse BLANCHET, secretaris-generaal van de Raad van de Europese Unie

nr. Comdoc.:	COM(2026) 401 annex
Betreft:	BIJLAGE bij de Aanbeveling voor een besluit van de Raad tot machtiging van de Europese Commissie om, namens de Europese Unie, deel te nemen aan de onderhandelingen binnen de Verenigde Naties over een internationale overeenkomst betreffende de bescherming van personen bij rampen

De delegaties vinden hierbij document COM(2026) 401 final.

Bijlage: COM(2026) 401 final

EUROPESE
COMMISSIE

Brussel, 28.7.2026
COM(2026) 401 final

ANNEX

BIJLAGE

bij de

Aanbeveling voor een besluit van de Raad

tot machtiging van de Europese Commissie om, namens de Europese Unie, deel te nemen aan de onderhandelingen binnen de Verenigde Naties over een internationale overeenkomst betreffende de bescherming van personen bij rampen

ADDENDUM

RICHTSNOEREN VOOR DE ONDERHANDELINGEN OVER EEN INTERNATIONALE OVEREENKOMST BETREFFENDE DE BESCHERMING VAN PERSONEN BIJ RAMPEN

Wat het proces van de onderhandelingen betreft, moet de EU ernaar streven dat het onderhandelingsproces open, inclusief en transparant verloopt en gebaseerd is op samenwerking te goeder trouw.

Wat de algemene doelstellingen van de onderhandelingen betreft, moet de EU het hiernavolgende nastreven:

- 1) Het verdrag bevordert de mensenrechten, het internationaal recht en de regels en beginselen die zijn verankerd in het Handvest van de Verenigde Naties, en stelt tevens de beginselen voor doeltreffende internationale samenwerking op het gebied van rampenbeheer vast, in het bijzonder wanneer een ramp de capaciteit van een staat overduidelijk te boven gaat.
- 2) Het verdrag is in overeenstemming met de beginselen van het Kader van Sendai voor rampenrisicovermindering 2015–2030¹, en met de belangrijkste bevindingen van de tussentijdse evaluatie van het Kader van Sendai² wordt ten volle rekening gehouden.
- 3) De bepalingen van het verdrag zijn verenigbaar met het rechtskader van de EU op het gebied van humanitaire hulp, te weten Verordening (EG) nr. 1257/962 van de Raad, die is vastgesteld op basis van artikel 214 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU), en met het rechtskader voor de ondersteuning door de EU van activiteiten van de lidstaten op het gebied van civiele bescherming krachtens artikel 196 VWEU, alsook met de secundaire regelgeving die op basis daarvan is vastgesteld, Besluit nr. 1313/2013/EU betreffende een Uniemechanisme voor civiele bescherming. De bepalingen zijn ook verenigbaar met de gezamenlijke mededeling van de Commissie en de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid van 27 mei 2026³^[OBJ].
- 4) De bepalingen van het verdrag zijn verenigbaar met de internationale verplichtingen van de EU en haar lidstaten.
- 5) Met de bepalingen van het verdrag wordt een passend evenwicht gevonden tussen de bescherming van de getroffen personen, enerzijds door hun rechten te eerbiedigen en in hun essentiële behoeften te voorzien, en anderzijds door het beginsel van territoriale soevereiniteit van alle staten volledig te eerbiedigen, waardoor de primaire verantwoordelijkheid voor hulpverlening bij rampen bij de getroffen staten komt te liggen.
- 6) Het verdrag neemt de humanitaire beginselen neutraliteit, onpartijdigheid, menselijkheid en onafhankelijkheid in acht, die ook bij hulpverlening bij rampen bevordert en volledig

¹ Resolutie 69/283, aangenomen door de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties op 3 juni 2015.

² Belangrijkste bevindingen van de tussentijdse evaluatie van het Kader van Sendai.

³ [Gezamenlijke mededeling aan het Europees Parlement en de Raad](#), Waarden verdedigen, hervormingen stimuleren, impact maken: het humanitaire optreden van de EU in een veranderende wereldorde, JOIN(2026)25 final, 27 mei 2025.

geëerbiedigd moeten worden, zoals vastgelegd in de Europese consensus over humanitaire hulp⁴.

7) In de tekst van het verdrag wordt gespecificeerd dat in geval van een gewapend conflict, de regels inzake dezelfde kwesties voor zover mogelijk aldus moeten worden uitgelegd dat daaruit één reeks verenigbare verplichtingen voortvloeit. Bij onverenigbare tegenstrijdigheden heeft het internationaal humanitair recht als *lex specialis* voorrang, en geen enkele bepaling van het verdrag kan worden gelezen of uitgelegd als inbreukmakend op het internationaal humanitair recht. Tezelfdertijd is de toepassing van het verdrag niet bij voorbaat uitgesloten, met name rekening houdend met gevallen van complexe noodsituaties wanneer zich een ramp voordoet in een gebied waar een gewapend conflict heerst.

Wat de inhoud van de onderhandelingen betreft, moet de EU het hiernavolgende nastreven:

8) Het verdrag is van toepassing op alle fasen van het rampenbeheer, met inbegrip van preventie, paraatheid en respons, en bevordert de internationale samenwerking op het gebied van rampenbeheer, in het bijzonder met betrekking tot rampen die grote grensoverschrijdende gevolgen hebben of de nationale responscapaciteit van een staat te boven gaan.

9) In het verdrag wordt ten volle het belang erkend om in de essentiële behoeften van de getroffen personen te voorzien en tevens hun grondrechten te eerbiedigen, teneinde een passend evenwicht tussen deze twee complementaire benaderingen te vinden.

10) Het verdrag bevat definities van rampen om de nadelige gevolgen ervan voor de getroffen personen te ondervangen, ongeacht de oorsprong van de ramp. De definitie vermijdt een onduidelijke of bovenmatig hoge drempel voor de toepassing van de bepalingen van het verdrag en rekent schade aan cultuurgoederen tot de mogelijke nadelige gevolgen van een ramp.

11) De bepalingen van het verdrag zijn volledig in overeenstemming met de Richtsnoeren van Oslo inzake het gebruik van militaire en civiele defensiemiddelen met betrekking tot hulpverlening bij rampen⁵, en erkent dat deze middelen alleen mogen worden gebruikt wanneer er geen vergelijkbaar civiel alternatief voorhanden is en een kritieke humanitaire behoefte enkel kan worden gelenigd door een beroep te doen op militaire middelen.

12) De definitie van bijstandsverleners omvat een verwijzing naar organisaties voor regionale integratie, en erkent daarmee de rol van organisaties als de EU bij het verlenen van hulp in het kader van rampenbeheer.

13) Onder de brede definitie van externe bijstand valt ook expertise.

14) In het verdrag wordt uitdrukkelijk vermeld dat bij rampenrespons de vier humanitaire beginselen van neutraliteit, onpartijdigheid, menselijkheid en onafhankelijkheid moeten worden geëerbiedigd. De overkoepelende doelstelling van het instrument is de bescherming van de getroffen personen wier rechten moeten worden geëerbiedigd en in wier essentiële behoeften moet worden voorzien, rekening houdend met de specifieke situatie van personen die onevenredig zwaar zijn getroffen door een ramp, waaronder personen die worden geconfronteerd met meervoudige en intersectionele vormen van discriminatie, en met

⁴ Gemeenschappelijke verklaring van de Raad en de vertegenwoordigers van de regeringen van de lidstaten, in het kader van de Raad bijeen, het Europees Parlement en de Europese Commissie (2008/C 25/01).

⁵ Richtsnoeren van Oslo van het Bureau voor de Coördinatie van Humanitaire Aangelegenheden van november 2007.

bijzondere aandacht voor de rechten en behoeften van vrouwen, kinderen, ouderen en personen met een handicap.

15) Krachtens het verdrag zijn staten verplicht om onderling en met relevante internationale gouvernementele en niet-gouvernementele organisaties samen te werken in alle fasen van het rampenbeheer, waaronder rampenrisicovermindering, teneinde naar behoren te reageren op het toenemende aantal en de toenemende complexiteit en intensiteit van rampen. De getroffen staten zijn verplicht om externe bijstand te vragen wanneer een ramp hun capaciteit overduidelijk te boven gaat. Ook bevat het verdrag een brede en niet-uitputtende lijst van vormen van samenwerking.

16) Het verdrag legt de verplichting van staten vast om de risico's van rampen met passende middelen te verminderen.

17) De bepalingen van het verdrag vermelden duidelijk de verplichting van de getroffen staat om de getroffen personen te beschermen en bijstand te verlenen, hetgeen gepaard gaat met de plicht om ervoor te zorgen dat de bijstandsverlening tijdig en doeltreffend is, en om mensen in nood toegang tot externe bijstand te bieden. Hoewel de getroffen staat het recht heeft om voorwaarden te verbinden aan de verlening van externe bijstand, rekening houdend met de rechten en behoeften van de getroffen personen, is in het verdrag duidelijk bepaald dat de getroffen staat zijn toestemming voor aangeboden externe bijstand niet op willekeurige gronden mag weigeren. De bepalingen specificeren daarnaast dat de getroffen staat de bijstandsverlening moet faciliteren en hulpverleners, materieel en goederen voor hulpverlening bij rampen moet beschermen.

18) Het verdrag bevat minimumnormen met betrekking tot de procedures voor doeltreffende internationale samenwerking die een vlotte uitfasering van externe bijstand waarborgen.

Wat de werking van het verdrag betreft, moet de EU het hiernavolgende nastreven:

19) Het verdrag handhaaft de bestaande mondiale en regionale instrumenten en de lopende internationale samenwerking op het gebied van hulpverlening bij rampen. In het bijzonder kunnen de EU-lidstaten in hun onderlinge betrekkingen de regels van de EU blijven toepassen.

20) Het verdrag voorziet in een licht en passend mechanisme om de uitvoering ervan te waarborgen en in slotbepalingen, onder meer inzake ondertekening, ratificering, aanvaarding, goedkeuring, toetreding, inwerkingtreding, wijziging, opschorting, opzegging, depositaris en taalregeling.

21) Het verdrag waarborgt de doeltreffende deelname van en samenwerking tussen alle relevante belanghebbenden, waaronder niet-gouvernementele organisaties en andere maatschappelijke organisaties, teneinde de uitvoering ervan te ondersteunen.

22) Het verdrag voorziet in de mogelijkheid dat de EU er partij bij wordt en deelneemt aan het geschillenbeslechtsmechanisme.

Globaal verloopt de onderhandelingsprocedure als volgt:

23) De Commissie moet erop toezien dat het verdrag in overeenstemming is met de wetgeving en het beleid van de EU ter zake, alsook met de toezeggingen van de EU in het kader van andere relevante multilaterale overeenkomsten.

- 24) De Commissie moet namens de EU onderhandelingen voeren over aangelegenheden die onder haar bevoegdheid vallen, overeenkomstig de Verdragen.
- 25) In elke onderhandelingsronde moeten de onderhandelingen van tevoren worden voorbereid. Daartoe stelt de Commissie de Raad in kennis van de verwachte planning en van de punten waarover moet worden onderhandeld, en deelt zij de relevante informatie zo vroeg mogelijk met de Raad.
- 26) Overeenkomstig het beginsel van loyale samenwerking moeten de Commissie en de lidstaten tijdens het onderhandelingsproces nauw samenwerken, onder meer door regelmatige contacten met de deskundigen van de lidstaten en de vertegenwoordigers van de lidstaten in New York.
- 27) Voor zover mogelijk worden de onderhandelings sessies voorafgegaan door een vergadering van de Groep internationaal publiekrecht om de belangrijkste kwesties in kaart te brengen, adviezen uit te brengen en richtsnoeren te verstrekken, met inbegrip van verklaringen en voorbehouden, naargelang het geval.
- 28) De Commissie brengt na elke onderhandelings sessie — ook schriftelijk — verslag uit aan de Groep internationaal publiekrecht over het resultaat van de onderhandelingen.
- 29) De Commissie informeert de Raad en raadpleegt de Groep internationaal publiekrecht over belangrijke vraagstukken die tijdens de onderhandelingen aan de orde kunnen komen.